

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากผ้าไหมไทย เป็นงานหัตถกรรมที่มีค่าจนกลายเป็นมรดกและวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของคนไทย นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม และภาคธุรกิจโดยมีส่วนต่อการสร้างงานและสร้างรายได้ และเป็นสินค้าสำคัญตัวหนึ่งที่น่าเงินตราจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นจากการผลิตเพื่อส่งออกและผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ (อุตสาหกรรมสาร ,2535) แหล่งผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหม มีอยู่จำนวนมากแต่เป็นรายย่อย กระจุกกระจายตามภาคต่าง ๆ เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แหล่งผลิตที่สำคัญคือ อำเภอบึงขังชัย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น ฯลฯ ภาคกลาง แหล่งผลิตที่สำคัญคือกรุงเทพมหานครและภาคเหนือแหล่งผลิตที่สำคัญคือจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน (สมาคมไหมไทย, 2536) นโยบายภาครัฐบาลได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมเผยแพร่มีการทำโฆษณาสินค้าผ้าไหมไทยและผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย ให้เป็นที่รู้จักของชาวต่างประเทศและรณรงค์ให้คนไทยใช้สินค้าที่ทำจากผ้าไหมไทย โดยมีหน่วยงานราชการหลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยเฉพาะกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น จากข้อมูลสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ปี พ.ศ. 2543 อุตสาหกรรมไหม ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเมื่อปี พ.ศ. 2532 มีจำนวน 67,000 ตัน แต่พอปี พ.ศ. 2538 ได้เพิ่มเป็นจำนวน 100,000 ตัน แสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมไหมได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2543) ปัจจุบันสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีบทบาทสนับสนุนและส่งเสริมเผยแพร่ให้ผ้าไหมไทยและผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูปเป็นที่รู้จักของชาวไทย และชาวต่างประเทศ เพราะนอกจากจะเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของทุกภาคในประเทศไทยแล้ว ได้เผยแพร่วัฒนธรรมและสินค้าที่เป็นของที่ระลึก งานหัตถกรรมของคนไทยในแต่ละท้องถิ่นด้วย เช่น เส้นทางสายตะวันออกของจังหวัดเชียงใหม่ คือ เส้นทางหลวง 1006 เชียงใหม่-ปอสสร้าง-สันกำแพง อำเภอสันกำแพง เป็นแหล่งผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูปที่มีคุณภาพดี เหมาะเป็นของที่ระลึกแก่เพื่อนฝูงและญาติมิตร (จังหวัดเชียงใหม่, ททท.2543)

เมื่อมองในแง่ของผู้ลงทุน การจะลงทุนในกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูปจะต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก จำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น สถานที่ตั้ง ความเป็นไปได้ทางการตลาด ความสะดวกในเรื่องการคมนาคมขนส่ง วัตถุดิบ แรงงาน ฯลฯ จังหวัดเชียงใหม่เป็นแหล่งวัตถุดิบด้านผ้าไหม ถึงวัตถุดิบจะไม่มากพอ แต่ก็สามารถซื้อจากแหล่งอื่นมาเพิ่มได้ มีแรงงานที่มีฝีมือและค่าจ้างค่อนข้างต่ำ เพราะอยู่ในส่วนภูมิภาค ในปัจจุบันสินค้าผ้าไหมยังได้รับความนิยมจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ และจังหวัดเชียงใหม่ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างมากแห่งหนึ่งของประเทศไทย เพราะการคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศมีความสะดวกสบาย และทันสมัยเทียบเท่าต่างประเทศ ตลอดจนมีแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมอยู่เป็นจำนวนมาก จากข้อมูลผู้มาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ ช่วงเดือนมกราคม – กันยายน 2542 มีจำนวน 2,423,232 คน แต่ในช่วงเวลาเดียวกันของปีพ.ศ. 2543 จำนวนได้เพิ่มเป็น 2,470,311 คน คิดเป็นยอดเพิ่มร้อยละ 1.94 (สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือ เขต1 , 2543) ซึ่งเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการลงทุนกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป จากข้อมูลศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2535 มีผู้ประกอบการผ้าไหมจำนวน 10 แห่ง ต่อมาปี พ.ศ. 2542 เพิ่มจำนวนเป็น 18 แห่ง แสดงให้เห็นได้ว่ากิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมีการขยายตัวมากขึ้น (ตารางที่ 1.1)

ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของไทยที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศมีทั้งเสื้อผ้าสำเร็จรูปสำหรับบุรุษ สตรีและเด็ก ที่เป็นของใช้ เช่น เนคไท ผ้าพันคอ รวมทั้งของใช้ในบ้านเรือน เช่น ผ้าคลุมเตียง ปลอกหมอน ผ้ารองภาชนะต่าง ๆ มูลค่าส่งออกผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของไทยในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีมีส่วนแบ่งทางการตลาดดังนี้ สหพันธ์紗ธารณรัฐ-เยอรมนี ร้อยละ 22.13 , ญี่ปุ่นร้อยละ 21.37 , ออสเตรเลีย ร้อยละ 6.65 , เบลเยียม ร้อยละ 5.89 , ฝรั่งเศส ร้อยละ 5.62 และเนเธอร์แลนด์ ร้อยละ 4.99 และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 33.35 โดยส่งออกปี พ.ศ. 2527 มูลค่า 203.2 ล้านบาท และมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 852.6 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2534 (อุตสาหกรรมสาร, 2536)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นสาเหตุจูงใจที่จะศึกษาว่าการลงทุนของกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป เป็นธุรกิจที่น่าสนใจต่อการลงทุนหรือไม่ ซึ่งการศึกษานี้ได้มุ่งที่จะทำการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนของกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป เพื่อทราบผลการดำเนินงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตและสามารถนำผลวิเคราะห์นี้ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในการประกอบกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูปต่อไป

ตารางที่ 1.1 รายชื่อผู้ประกอบการผ้าไหมในเขตจังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อกิจการ	สถานที่
1	บริษัทแพรวาไหมไทย	10/3 ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง หมู่ 7 ต.ต้นเปา อ.สันกำแพง
2	ฝ้ายล้านนา	48 บ้านมอญ หมู่ 2 ต.สันกลาง อ.สันกำแพง
3	เจ้านาง	95/21 ถ.นิมมานเหมินท์ อ.เมือง
4	เชียงใหม่ไหมไทย	8/7 หมู่ 1 ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง อ.สันกำแพง
5	ใจดี ฟาร์ม	8/3 ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง อ.สันกำแพง
6	เลอบอมบิกท์	120/11 หมู่ 3 ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง อ.สันกำแพง
7	สันกำแพงไหมไทย	35/5 หมู่ 3 ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง อ.สันกำแพง
8	ชินวัตรพานิช	73 ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง อ.สันกำแพง
9	ชินวัตรไหมไทย	145/1-2 ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง อ.สันกำแพง
10	ชินวัตรเทรดดิ้ง	16 ถ.ห้วยแก้ว อ.เมือง
11	ซิลด์เพรส	199/33 ต.ช้างคลาน อ.เมือง
12	ส.ชินวัตรไหมไทย	18 ห้วยแก้ว อ.เมือง
13	หจก. สันกำแพงไทยซิลด์	35/5 หมู่ 3 ต.สันกลาง อ.สันกำแพง
14	บจก. เชียงใหม่ คอตตอน แอนด์ซิลด์	192 หมู่ 1 ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง อ.สันกำแพง
15	หจก. คลาสสิก ลานนาไทย	29/1-2 ถ.มูลเมือง อ.เมือง
16	บจก. เชียงใหม่โปรดักส์	178 หมู่ 5 ต.หนองผึ้ง อ.สารภี
17	หจก. แพนกุศล	56 หมู่ 3 ต.สันกลาง อ.สันกำแพง
18	บจก. ไทยซิลด์วิลเลจ	120/11 หมู่ 3 ต.สันกลาง อ.สันกำแพง

ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1, พ.ศ. 2542

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป
2. เพื่อวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงต้นทุนและ/หรือผลตอบแทน
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนของกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ของกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนต่อไป

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป ใช้ข้อมูลจากธุรกิจแห่งหนึ่งบนถนน เชียงใหม่ – สันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 1.5 ไร่ มีอาคารผลิตเชื่อมต่ออาคารโชว์รูม รวมพื้นที่ใช้สอยประมาณ 1,000 ตารางเมตร โดยศึกษาความเป็นไปได้ในด้านการเงิน ทั้งรายละเอียดในการลงทุนและผลตอบแทนที่ได้รับ โดยพิจารณาว่าคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

1.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้มาจากการสัมภาษณ์ลูกค้าผู้ใช้บริการ, ผู้ประกอบการกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูปในจังหวัดเชียงใหม่ และสัมภาษณ์หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือ, บริษัททัวร์นำเที่ยว, สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือ เขต 1 เป็นต้น เพื่อนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านคุณภาพ

(2) ข้อมูลทุติยภูมิ ได้มาจาก ข้อมูลทางการเงินของกิจการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูปกิจการหนึ่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2536 – 2543 มาวิเคราะห์ทางด้านปริมาณ โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาหาค่าแนวโน้ม ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis)

1.6 คำนิยามศัพท์

ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสำเร็จรูป หมายถึง ผ้าไหมซึ่งได้พัฒนาและดัดแปลงมาเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป ของใช้และของตกแต่งสำนักงาน บ้านเรือน หลากหลายชนิด อาทิ เนคไท ผ้าพันคอ ปกอกหมอน ผ้าคลุมเตียง ผ้าเช็ดหน้า ผ้าม่าน เสื้อผ้าสำเร็จรูปและของใช้สำหรับบุรุษ สตรี และเด็ก ฯลฯ